

Karin Adamsson
Handläggare
033 357190

Kulturdepartementet

Borås Stads remissyttrande över slutbetänkande Rätt mottagare- Granskning och integritet (SOU 2021:99)

Ku2020/02393

Borås Stad är remissinstans för slutbetänkande *Rätt mottagare- Granskning och integritet (SOU 2021:99)*, och har således bjudits in att lämna synpunkter på förslaget. Härmed lämnas sådana synpunkter.

Borås stad välkomnar utredningen och håller med om angelägenheten i frågan.

Borås stad har sedan 2016 arbetat systematiskt med frågorna kring våldsbejakande extremism. Avdelningen Centrum för kunskap och säkerhet (CKS) stöttar de kommunala verksamheterna vid prövning av exempelvis uthyrning/lån av lokaler, stöd till evenemang/initiativ i samhället, samarbetsavtal av olika former (indirekt finansiering), föreningsbidrag samt ansökan för att etablera förskola/skola.

CKS har löpande samarbetat och fått stöd från CVE, med mycket gott resultat. I arbetet har det framkommit att det är viktigt att kommunen innehar kompetens i frågorna eftersom kommunen är beslutsfattande. Vidare kan det finnas lokala grupperingar med koppling till våldsbejakande extremism som kommunen har bättre kännedom om än en statlig central myndighet och det finns dessutom ett etablerat samarbete med lokal polis etc. Kommunen behöver således själv ha viss kunskap för att kunna utgöra ett stöd till de egna verksamheterna, men även för att kunna avgöra om stödfunktionen inom CVE ska tillfrågas, dvs om det finns anledning att anta att en verksamhet förhåller sig till våldsbejakande extremism eller andra antidemokratiska miljöer på ett sätt som ger myndigheten eller beslutsorganet skäl att vidta särskilda åtgärder.

Borås har en verksamhetsutvecklare som arbetar med frågor kopplade till våldsbejakande extremism anställd på heltid vilket bedöms vara en nyckel till framgång, tillsammans med det stöd som erhållits från CVE. Borås stad har redan ett etablerat samarbete med CVE, men välkomnar att mer resurser ges till CVE för att ytterligare fokusera på frågorna och formalisera arbetet som en stödfunktion. Att stödfunktionen skulle medföra att det blir kostnadsbesparingar för kommuner och regioner kan stämma till viss del. Det kan dock innebära behov av ökade resurser för kommuner och regioner eftersom beslutet fattas av respektive kommun/region behöver beslutet vara väl

underbyggt och omständigheter som CVE uppmärksammar kan behöva utredas ytterligare, vilket kan ge en ökad arbetsbörda. Detta gäller förmodligen främst de kommuner/regioner som i dagsläget inte arbetar systematiskt med frågorna kring våldsbejakande extremism.

Borås stad anser att den nya regleringen i offentlighets- och sekretessförordningen, som medför att personal vid CVE läggs till i listan i 10 § och sekretess kan därmed gälla för personnummer och födelsedatum för dessa personer, kan vara motiverad. Det är uppenbart att det kan finnas en hotbild gentemot sådan personal, men frågan är om inte personal som jobbar med dessa frågor hos beslutsmyndigheterna kan utstå minst lika mycket hot om inte mer. Det är på den lokala nivån beslutet fattas och dessutom kan man hamna närmare hoten om det är fråga om lokala grupperingar/personer med koppling till våldsbejakande extremism.

Såsom framkommit ovan är det viktigt att beslutsmyndigheter behåller och utvecklar kompetens i dessa frågor. Såsom framkommer i slutbetänkandet är yttrandet från stödfunktionen en del av beslutsunderlaget och beslut fattas inte enkom på stödfunktionens yttrande. Beslutsmyndigheten måste således samla in kunskap från flera källor för att kunna fatta ett väl underbyggt beslut. Det är angeläget att CVE fortsätter med den kompetensutveckling för exempelvis kommuner som erbjuds idag, omvärldsbevakning, nätverk etc.

En del av personuppgifterna som kommer att behandlas inom stödfunktionen behandlas redan idag när beslutsmyndigheterna gör sina utredningar, men i och med att det finns ett behov av förbättring så får det förutsättas att det kommer att behandlas fler personuppgifter och kanske framförallt fler känsliga personuppgifter i framtiden. Detta eftersom man identifierat att det betalas ut pengar till organisationer med koppling till våldsbejakande extremism så betyder det sannolikt att det finns personer med koppling till organisationerna som missas i den granskning som utförs idag. Den framtida hanteringen av personuppgifter, och framförallt hanteringen av känsliga personuppgifter, är svåröverblickbar. Det är därför viktigt att stödfunktionen i sitt arbete löpande gör proportionalitetsbedömningar avseende den personliga integriteten kontra samhällsintresset av att förhindra att offentliga medel utnyttjas av verksamheter med kopplingar till våldsbejakande extremism. För en person som haft samröre med en organisation för en lång tid sedan och där organisationen nu söker bidrag eller liknande kan det exempelvis i vissa fall inte anses proportionerligt att behandla dennes personuppgifter. Samma sak bör gälla om kopplingen till organisationen inte är stark, exempelvis om en person föreläst vid ett tillfälle för en längre tid sedan. I och med att det till stor del handlar om känsliga personuppgifter behöver stödfunktionen vara särskilt nogsam att efterfölja principen om uppgiftsminimering samt att se över behörighetsstyrningen inom myndigheten.

Vid överföring av information och känsliga personuppgifter till beslutsmyndighet behöver uppgifterna vara tillräckligt konkreta för att beslutsmyndigheten ska kunna använda sig av uppgifterna när beslut fattas.

Dock kan det i många fall vara problematiskt för beslutsmyndigheten att behandla känsliga personuppgifter, varför det är en balansgång som hela tiden behöver beaktas. Det framgår inte tydligt i slutbetänkandet vilka uppgifter som kan komma att föras över till beslutsmyndigheter, vilket ur ett rättssäkerhets- och integritetsperspektiv kan bli problematiskt om det inte hanteras på rätt sätt.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Svante Stomberg
Stadsdirektör